No. 2439 Zaterdag 18 October 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Sprokkelingen.

Bedrijfsongevallen.

Wij hadden zeker een interpellatie verwacht in onzen Kolonialen Raad, naar aanleiding van de ontzettende ramp, die 5 Sept. ll. op Asientoiplaats had en het leven kostte aan een 10 tal eerzame arbeiders. Groot was de verslagenheid en het medelijden die een ieder aangrepen; maar nog grooter en dieper de rouw waarin de families der slachtoffers gehuld werden.

Wanneer wij de verwachting van zoo'n interpellatie uitspreken, dan denken wij daarbij geenszins aan schuld; — dat is het laatste waaraan men bij zulke droevige ongevallen denken moet. Bovendien is de schuldig- of niet-schuldigheid niet een zaak, waarover zich de pers, doch het gerecht heeft uit de spreken.

Wij meenen alleen, dat bij zulk een ramp, die zulk een algemeene verslagenheid veroorzaakt heeft, een woord van deelneming met de slachtoffers en hunne in diepen rouw gedompelde nagelaten betrekkingen, zijdens ons Wetgevend en Vertegenwoordigend Lichaam, toch wel op zijn plaats geweest ware.

Een woord van hartelijke deelneming op de eerste plaats, — maar daarnaast ook een beleefd maar dringend verzoek aan het Bestuur, om maatregelen te treffen en wettelijke regelingen in het leven te roepen, niet alleen om dergelijke ongevallen tot een minimum te beperken, maar ook om de families der slachtoffers, die wat haar bestaan en onderhoud betreft, op dezer verdiensten waren aangewezen, tegen mogelijke nadeelige finantieele gevolgen te vrijwaren.

Natuurlijk hebben zulke ongevallen, die iedereen ten zeerste betreurt, steeds plaats gehad en zullen ze wel altijd plaats hebben. Ze onmogelijk maken is nu eenmaal een onmogelijkheid.

Dit neemt echter niet weg, dat de wet hierin veel vermag, en dat scherpe en afdoende wettelijke contrôle op materiaal en op maatregelen ter veiligheid, heel wat ongelukken voorkomen heeft.

Dat de bestaande wetgeving hierin voldoende voorziet, zal wel niemand willen beweren.

Terwijl de industrie zich meer ontwikkelde en een groot deel van het volk in plaats van in den landbouw of scheepvaart, daarin zijn bestaan is gaan zoeken, staat onze arbeidswetgeving nog op dezelfde hoogte, of liever laagte, als voor 25 jaren terug.

Zijn E. G. A. Dr. M. VAN DIJK, Procureur-Generaal, zag de leemte in onze bestaande wetgeving, en tijdens zijn interimair bewind als wnd. Gouverneur, benoemde hij een commissie om niet alleen een scheepvaartverordening en schippersverordening, maar ook eventueel een bedrijfs- en zee ongevallenverordening samen te stellen. Van het werk dezer commissie hebben wij nooit meer iets gehoord.

Van eenig practisch resultaat is nooit naar buiten gebleken, hetgeen reden geeft om te vermoeden dat het hiermee wel gegaan zal zijn, zooals het reeds met zooveel Commissies gegaan is; — ofschoon de noodzakelijkheid van zulk een verordening zich met den dag meer gevoelen doet.

Wanneer wij een bedrijfsongevallenverordening, zooals in Nederland reeds meer dan 25 jaar in werking, noodzakelijk noemen, dan willen wij daarmee geenszins te kort doen aan het gevoel van menschlievendheid, waarmede de Directies van de diverse industriëen, bij eventueele ongevallen de slachtoffers en hun families behandeld hebben. De zaak is, dat bij eventueele ongevallen de arbeiders niet afhankelijk moeten zijn van de meer of mindere goedwillendheid der respectievelijke Directies. Aan het feit dat hem in en door den arbeid een ongeval overkomt ontleent de arbeider een zeker recht op ondersteuning gedurende den tijd van zijn invaliditeit, — aan welk recht een zekere verplichting van de zijde der Directie beantwoordt. Wil deze verplichting getrouw en naar behooren worden nagekomen, dan dient zij wettelijk geregeld te worden.

Doch de wetgeving heeft een dubbele taak te vervullen: d. w. z. niet alleen heeft zij den arbeider te verzekeren tegen de zoogenaamd „kwade kansen", maar ook zekere waarborgen van hygiene en veiligheid bij zijn werk te geven. Hier geldt meer nog dan ergens anders: „gouverner c'est prévoir."

Voorkomen is beter dan genezen.

En wat dit betreft zijn de bestaande verordeningen wederom geheel onvoldoende. Als we ons niet vergissen, heeft een paar jaar geleden reeds de toenmalige Directeur van O. W., ir. VAN ROSSE, zijn aandacht hieraan gewijd, en was er een verordening in bewerking, — om n.l. niet alleen stoomketels, maar alle ketels gevuld met vloeistoffen, welke verhit en op spanning gebracht worden hooger dan de atmosferische druk, onder het toezicht van het stoomwezen te doen vallen.

Dit was een zeer groote stap in de goede richting, omdat daardoor zoo goed als de geheele „refinery" onder gemeld toezicht zou komen te staan, hetgeen aan de veiligheid zeer ten goede zou komen.

Wij kennen de plannen van onzen tegenwoordigen Directeur van O. W. daaromtrent nog niet. Doch man van rijpe ervaring op dit gebied, zal dit vraagstuk zeker zijn aandacht vragen.

De Koloniale Raad had 't balletje aan 't rollen kunnen brengen. De ramp van 5 Sept ll. bood er een prachtige gelegenheid, en het Regeeringsreglement van Curaçao geeft de macht ertoe.

We hebben 't dikwijls betreurd dat de Raad niet meer gebruik maakt van zijn recht van initiatief, wanneer het algemeen belang dat vordert.

Ook in de politiek moet men het ijzer smeden als het heet is; — speciaal geldt dit wanneer het sociale voorzieningen betreft, waarvoor over 't algemeen, tenzij in de kringen der direct belanghebbenden, maar matig belangstelling bestaat.

Wij zouden den Raad alsnog in overweging willen geven, de zaak eens grondig te bespreken en dan zich met een voorstel tot het Bestuur te wenden.

Is eenmaal de stoot er aan gegeven, dan zal het balletje wel verder rollen. Het zal den arbeid voor het Bestuur en voor den Directeur van O. W. aanmerkelijk vermakkelijken, omdat zij zoodoende er verzekerd van kunnen zijn, dat een eventueel voorstel in die richting een goed onthaal zal vinden.

Defensie van Curaçao.

In de „Memorie van Antwoord" van Minister DECKER lezen wij omtrent de plannen voor West-Indië het volgende:

„Op de kosten van de maritieme bescherming van de gebiedsdeelen Curaçao en Suriname zal het wetsontwerp betreffende de verdeeling van kosten geen betrekking hebben. Ingevolge art. 99 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curacao en art. 107 van bedoeld Reglement in Suriname toch komen de kosten van 's Rijks Zeemacht geheel ten latste van 's Rijks schatkist en wijziging van die Regeeringsreglementen zou dus aan een wetsontwerp betreffende de kostenverdeeling vooraf moeten gaan, hetgeen thans niet in de bedoeling ligt.

De Memorie van Toelichting op het onderhavige wetsontwerp draagt alleen de onderteekening van den Minister van Defensie. Staatsrechtelijk berust de verantwoordelijkheid voor de verdediging der overzeesche gebiedsdeelen bij het opperbestuur. Voor de maritieme middelen ter verzekering van de veiligheid is het de Minister van Defensie, die ook ten aanzien van de Scheepsmacht in Oost-en West-Indië, welke evenzeer tot de Staatsmarine behoort, de aansprakelijkheid draagt. Overleg dienaangaande tusschen den Minister van Koloniën en ondergeteekende heeft uiteraard plaats gehad."

Verder: „Zoolang het noodig is op Curacao een compagnie mariniers te legeren, zal wellicht voor dit korps het nemen van bijzondere maatregelen noodzakelijk blijken."

Ten slotte zegt de Minister nog:

„Ofschoon de Regeering vroeger van oordeel was. dat in West-Indië met een politievaartuig zou kunnen worden volstaan, mits bovendien gedurende eenige maanden van het jaar ook op de aanwezigheid van een oorlogsschip gerekend kon worden, heeft hetgeen in het laatste jaar in Curaçao en omgeving is voorgevallen en de voorloopig niet buitengesloten mogelijkheid van internationale verwikkelingen de blijvende stationneering van een oorlogsschip noodzakelijk gemaakt, wil een goede bescherming onzer belangen aldaar te allen tijde gewaarborgd zijn.

Ondergeteekende acht een flottieljevaartuig het meest geschikte schip om in West-Indië gestationneerd te zijn en de bewaping daarvan met kanonnen van 15 c. M., zoomede een te behouden snelheid van 15 mijl, wordt alleszins voldoende geacht voor de diensten, die van dit schip zullen worden gevergd. Het schip zal een pantserdek krijgen evenals de *Flores* en *Soemba* om de gevechtswaarde te verhoogen. Grootere schepen, beschikkende over een zwaardere bewapening en grootere snelheid, zouden onnoodig kostbaar worden.

Bovendien moet men er op rekenen, zooals ook in den laatsten tijd gebleken is, dat het mogelijk zal zijn binnen korten tijd materieel uit Nederland naar West-Indië te zenden, en wanneer de over groote snelheid beschikkende flottieljeleiders gereed zullen zijn, zal zulks nog in meerdere mate het geval zijn.

Dat de Z-booten van pl.m. 300 ton voor het gebiedsdeel Curaçao weinig beteekenis zouden hebben, ontkent ondergeteekende; voor den bekruisings- en bewakingsdienst zullen deze vaartuigen, welke nog alleszins zeewaardig zijn, nuttig bruikbaar kunnen zijn.

De bescherming van West-Indië is een aangelegenheid, die tot het beleid der geheele Regeering behoort; welke machtsmiddelen daar ter plaatse aanwezig moeten zijn, zal ook door het Opperbestuur worden beslist, na daaromtrent den Gouverneur van Curaçao gehoord te hebben, waarbij ook andere overwegingen gelden, dan alleen die betreffende den overval, welke daar op 9 Juni 1929 plaats had. De regeering is ook van oordeel, dat een behoorlijke recherche- en vreemdelingendienst een allereerste vereischte is, en in dien zin zijn dan ook reeds maatregelen genomen.

Het is inderdaad juist, dat de schepen, welke naar West-Indië gezonden worden, tijdens hun aanwezigheid in eenig Nederlandsch gebiedsdeel aldaar, onder het opperbevel staan van den Gouverneur. Zulks volgt, wat Curaçao betreft, uit artikel 30 van het Regeeringsreglement voor dat gewest.

Terwijl vroeger de aanwezigheid van een oorlogsbodem zich niet voornamelijk tot Curaçao beperkte, maar ook geregeld Suriname en buitenlandsche havens bezocht werden, wordt thans een verblijf in de wateren van Curaçao noodig geacht; in verband daarmede moest voor de bevelsverhouding aan artikel 30 van bedoeld Regeeringsreglement voldaan worden. De instructie voor den Commandant van schepen in West-Indië is ter griffie nedergelegd, *uitsluitend* ter inzage van de leden.

De bemanning van het voor Curaçao bestemde flottieljevaartuig zal sterk zijn rond 125 man, terwijl de bemanning van een Z-boot rond 45 man bedraagt.

De personeelsuitgaven binnen de keerkringen worden begroot op:

a. voor het flottieljevaartuig f 29.640 per maand.

b. voor één Z-boot f 12.480 per maand,

De kosten voor onderhoud, brandstoffen en schietoefeningen worden begroot op:

a. voor het flottieljevaartuig f 17.000 per maand;

b. voor één Z-boot f 6.000 per maand.

De aflossing kan geschieden door personeel, dat toch in Nederland voor de behoefte van den dienst hier te lande aanwezig moet zijn; een extra reserve behoeft in Nederland voor de aflossing niet te worden aangehouden.

Volledigheidshalve zij vermeld, dat, behalve het personeel aan boord der schepen, te Curaçao ook een compagnie mariniers aan den wal is gedetacheerd ter sterkte van 144 man."

Het St. Elisabeth's-Gasthuis op Curaçao.

1855 -- 3 December -- 1930.

I.

De samenkoppeling van bovenstaande datums maken het duidelijk, dat er een jubilé op handen is.

Voor velen zal dit een openbaring zijn.

De tallooze families, van ouder op ouder op Curaçao geboren en getogen, zijn over het algemeen méér met den oorsprong en geschiedenis van het St. Elisabeth's Gasthuis vertrouwd. Maar naast deze hebben in de laatste 10 à 12 jaar honderde en nogmaals honderde personen uit het Moederland of den vreemde zich voor langer of korter tijd op ons eiland komen vestigen. Ook voor deze allen zal de naam van ons katholiek Hospitaal wel niet verborgen zijn gebleven. Zonder schroom en vrees voor overdrijving of tegenspraak durven we gerust beweren, dat verreweg de meesten hunner ook van meer nabij en meer intiem door herhaaldelijk bezoek of door zich zelf of een familielid aan de liefderijke zorgen der goede zusters ter verpleging toe te vertrouwen, de zegeningen en weldaden van de katholieke caritas hier hebben ondervonden.

Voor deze voornamelijk zal het wel een openbaring zijn, dat ons St. Elisabeth's Gasthuis, dat zich van buitenaf en bij 'n omwandeling door de frissche, heldere gangen zoo groot, zoo nieuw, zoo jong nog aan den bezoeker vóórdoet, reeds op zulk een eerbiedwaardigen leeftijd kan bogen. Opgewassen als een stevigen boom met een wijd vertakte bladerenkroon, waarin de talrijke geurige vruchten rijpen, is het opgeschoten uit een nietig plantje, dat vóór 75 jaar als een klein zaadje aan de aarde werd toevertrouwd.

In dit reusachtig gebouwen-complex van tegenwoordig herkent men niet meer dat bescheiden woonhuis, waarin ¾ eeuw geleden de eerste zieke ter verpleging werd opgenomen.

We gelooven daarom wel op de belangstelling onzer talrijke lezers te mogen rekenen, door gedurende de volgende weken iets meer van de stichting en de verdere lotgevallen van ons St. Elisabeth's Gasthuis mede te deelen.

Men vreest in deze dagen voor een inzinking van Curaçao, dat in de laatste jaren plotseling tot een nooit gekenden bloei was omhooggestooten. Doch men komt veeleer tot bezinning, tot kalm begrijpen dat voorspoed en bloei niet steeds immer in stijgende lijn zich kan blijven voortbewegen.

Men komt tot inperking, tot stabilisatie, men wordt zich beter zijn eigen werkelijke positie bewust. Ook *wij hier* krijgen ons deel en voelen den terugslag van de geweldige crisis, die nu over de geheele wereld haar geduchte klappen en slagen uitdeelt.

Maar het jonge geslacht en de nieuwkomers kennen alleen het huidig Curaçao van de laatste tien jaren met zijn keurige asphaltwegen in de stad en naaste omgeving, waarop honderde auto's voortsuizen; met zijn nieuwe buitenwijken, die zich langzaam aaneenrijen en blijven uitbreiden, ook rondom het Schottegat in een bijna aaneengesloten kring, die weer een heel nieuwe woon- en industriecentrum van *Negropont, Asiento, Valentijn* — de nieuwe Emmastad van de *Curaçaosche Petroleum-Industrie-Maatschappij* — omsluit; met zijn schoone haven, waar niet zelden een sliert van stoom- en zeilschepen in- en uitvaart, die het verkeer van auto's en voetgangers over de brug stremt en opstopt en ophoopt. Deze kunnen zich geen denkbeeld meer vormen van de toestanden uit het midden der vorige eeuw, die in niets geleken op hetgeen Curaçao in onze dagen te aanschouwen geeft.

Tracht U een denkbeeld te vormen van het Curaçao van omstreeks het jaar 1850.

Na de snelle inzinking tijdens de Fransche revolutie heeft zich ons eiland daarna niet meer, — ook niet na het kortstondig Engelsch tusschenbestuur (1807 — 1816), ook niet nadat Curaçao in 1827 tot vrijhaven was verklaard —, tot den vroegeren bloei onder Gouverneur Rodier de la Brugière (1762—1781) kunnen opwerken.

Curaçao lijdt een kwijnend bestaan zonder veel vertier. De haven teert op de zeilvaart in hoofdzaak tusschen de nabij gelegen havens.

De stoomvaart, zelfs in Europa nog in zijn eerste windselen, denkt er nog niet aan Curaçao in zijn route op te nemen.

De landbouw mist een vast stapelproduct voor uitvoer. De nieuwe cultures van Gouverneur Baron van Raders (1836-1845) hebben niet de groote verwachtingen verwezenlijkt en het jaarlijksch budget met aanzienlijke inkomsten kunnen vermeerderen. De plantages, met veel schulden bezwaard, zijn niet bij machte de bevolking geregeld van voedsel te voorzien, kunnen zelfs in tijden van droogte de eigen slaven niet aan den noodigen mondkost helpen.

De ideeën om het voortbestaan of de afschaffing der slavernij worstelen den laatsten strijd, die de eindbeslissing van de emancipatie in 1863 voorbereidt. De gekleurde *vrije* bevolking is er nog slechter aan toe dan de slaven, omdat zij het vrije levensonderhoud mist en bij gebrek aan vaste middelen van bestaan het harde levenslot rekt in gestadige armoede en bedelarij.

MGR. M. J. NIEWINDT, de eerste Apostolische Vicaris, die hier in Augustus 1824 voor het eerst als pastoor van de St. Annakerk voet aan wal zette, heeft met inspanning van alle krachten betere grondslagen pogen te leggen voor een hechtere organisatie van het katholicisme op deze eilanden, tot dat nu toe onderdrukt, miskend en kwijnend, zelfs onder de eigen geloofsgenooten nog geen zelfrespect had weten af te dwingen.

Geleidelijk heeft hij een betere parochieele indeeling op het eiland weten tot stand te brengen en aan de eenige katholieke kerk van Curaçao (de St. Annakerk van Otrabanda) eenige noodkerkjes met strooien daken in de buitendistricten op Barber, Sta Rosa, Sta Maria, Westpunt, en San Willebrordo kunnen toevoegen. Sinds 1842 hebben eenige zusters van liefde (van de Congregatie van Roosendaal) het werk der parochiegeestelijken komen verlichten door hier en daar eenige scholen op te richten.

Een bijna hopeloozen strijd voert de onvermoeide bisschop om den nood te lenigen en het peil der beschaving der arme bevolking hooger op te voeren, zonder daarbij eenigen steun, maar zooveel te meer hardnekkige tegenwerking van de zijde van het Gouvernement te ontmoeten.

In December 1830 is hij er in geslaagd een armenfonds op te richten onder den naam van *R. K. Maatschappij van Weldadigheid*, wier inkomsten hem langzamerhand in staat stelden, het getal der geregeld bedeelden tot 80 op te voeren, behalve degenen, die nog bijzondere aalmoezen ontvingen. De enorme lasten tot oprichting en onderhoud van scholen, kerken en pastorieën beletten den ijverigen kerkvorst ook voor andere nooden een deel van zijn armoedige inkomsten af te zonderen.

En toch was hier hulp dringend noodig. Niet alleen, dat de armen gebrek leden, maar bij ziekte misten zij alle verzorging en verpleging en geneeskundige hulp en bij overlijden een menschwaardige begrafenis. Meermalen was het voorgekomen, dat de Bisschop een neergevallen zieke of een arme stakkerd, door honger uitgeput, op straat gevonden, in zijn eigen huis ter verpleging had opgenomen.

In de buitendistricten werden armen en slaven in een kist van gevlochten palmbladeren aan den schoot der aarde toevertrouwd. In de stad waren zij er veel erger aan toe. Op de begraafplaats aan den Rooden Weg stond een houten lijkkist met schuifdeksel steeds gereed voor algemeen gebruik. De overleden armen en vreemdelingen werden meestal in die kist uit het sterfhuis naar het kerkhof gedragen en daar weer uit de kist genomen en dan zonder meer zóó in den grafkuil neergelegd. —

INGEZONDEN.

Windward islands, Oct. 3rd 1930.

Dear Mr. Editor,

Like Diogenes of old with his horn lantern, we, with a modern flashlight have been searching in every little hook trying to discover the whereabouts of the author of the Windward-Islands-Spoedberichten. Alas! but in vain.

„Over There" (presumably in St. Martin) „Mother" does not seem to now very much about the way her poor little nephews and nieces are faring in Saba.

„Mother" heard only about the cow, whose merry moo was stopped. What if „Mother" had heard of the ultimatum sent to the dog, which refused to stop its bow-wow, when a burglar succeeded in scaling its master's fence!

Does „Mother" know that the gasoline lanterns have been removed from roads, and that Saba at night, with due respect to moonlight evenings, has been in darkness for the past 4 months?

Here 's what eldest boy, Sonny says: „its too bad for Excellency van Slobbe to have had to sit sometimes in the dark at Pasangrahan, knowing that Henry had it all to himself during his stay at said building: floods of light, gas-lanterns within and without, street lanterns burning at full height from 5.15 P.M. before sunset."

Eldest boy, Sunny goes on saying that Excellency van Slobbe as well as Gezaghebber Meiners maid splendid speeches, both seeming to have fallen in love with Saba. His Exc. said he had heard of the vacation spent in Saba by one or other Governor and the justice he had done to his Saba picnic. Exc. van Slobbe continued that he hoped that one day a turn may fall to him. (Cheers)

Eldest boy, Sonny and the rest of the boys and girls seem to have taken tremendously to His Exc. - Come again soon, Exc! —

Mrs. van Slobbe was loaded with bouquet's of Saba's fragrant flowers as fragrant as she herself is amiable.

Bad boy, Joe says they all don't seem to know yet what's going to be done with Loco. Henry, but that if Curaçao wants to cut asunder the finest heart-strings binding little nephews and nieces to their beloved Sovereign, the solution will be to keep him where he is (Bravo Joe).

„Mother" thinks she knows it all, but she doesn't seem to know there are 6 chincherry-birds down on the cliff, all day a singing „Come back Kru,
Come back to me.
Over land and sea,
Saba misses thee"

„Mother" doesn't seem to know that last Sunday (Sept. 28) Anglican parson let go a ripping sermon from the pulpit, cutting up to pieces Editor of Amigoe, saying he might be a Roman Catholic priest, but he's surely no christian; he ought not to write about the wrong things Mrs. P's little pet, Henry, is doing. Congratulations, Mr. Ed., keep it up!

Bad boy Joe says that now that SABA IS UNDER THE ANTIGUA PETTICOAT GOVERNMENT, we can not sing any longer, „We live right free, right happy we" and — listen to this; Joe says — the Dutch officials are all „no count" now; none of them were allowed to go on board of the warship, much less invited, only the parson and *Madam*, whose ancestors date bach to King Bruce's Spider; these alone fulfilled the royal-blood-demand.

Joe wonders why it is that now that there's some f. 600 allowance on the new budget for official entertainments that there was nothing doing, for the ships, and that our Dutch Ladies were allowed to remain all day and night rocking at anchor.

Does „Mother" know that the roads especially the one leading to the Windwardside, are completely covered with loose gravel, washed from time to time from the mountain, which loose gravel piled on the stone steps makes the descent most dangerous?

Does „Mother" know that Dr. B. not long ago fell with his horse while descending this path; the horse having slipped on the carpet of loose gravel, somersaulting, and almost causing the Dr. a broken leg? That a child about 8 years old recently fell on the same road and got a broken arm for her pains? That it is high time to have the road to Windwardside swept and made more devoid of accident possibilities?

Does „Mother" know that on the day of Equinox, day and night were equal all over the globe except in Saba, where the sun set at 6.30 P. M. (twilight saving time, (newly appointed office hours now from 11 to 12 A. M. and from 4 to 6 P. M., and no refreshments offered to hungry and thirsty waiters).

Does „Mother" know that poor cousin George, who came all the way down from Hells Gate to give in his grandfather's death had to wait in the burning sun from 8 to 11 A. M. till „doors were opened", and that when he found fault, saying he felt hungry, that Hon. Receiver declared the latter was no official dog, and had the right to twist the office hours as he liked?

Little nephews and nieces declare that both „Mother and Auntie" may know something about warship's unexpected visit a month or two ago, but that unless the old conventional system of investigation be pigeon-holed, there will be left little chance for official improvement.

Both Sonny and Joe declare its simply nonsense to ask Pat what became of the butter, when all the boys and girls on the farm saw him turn the contents of the churh down into the well. Well! well! well! And to think of all this zigzag affair in these modern times. It used to be so different In the days of Wim and Kru.

With thanks for space, Mr Ed.

Very truly yours,

W. H. W. H.

BERICHTEN

KERKNIEUWS.

12½ jarig bestaan van de H. Familiekerk.

Zondag 26 October a.s. viert de parochie van de H. Familie haar 12½ jarig bestaan, tevens haar jaarlijksch aanbiddingsfeest.

Donderdag 23 Oct. a.s. wordt het veertigurengebed geopend met een plechtig Lof en preek van den E. Pater C. v. d. Looy.

Vrijdagmorgen is er om 7 uur een plechtige H. Mis voor Mgr. Vuylsteke z.g., den stichter dezer parochie; om 12 uur middags is er algemeene aanbidding en 's avonds om 7 uur plechtig Lof met preek van den E. Pater I. Verriet.

Zaterdagmorgen om 7 uur plechtige H. Mis voor de Z. E. Pastoors M. Dahlhaus en A. Saris, z.g. de eerste Pastoors deze parochie; om 12 uur algemeene aanbidding en 's avonds 7 uur plechtig Lof.

Den geheelen dag is er gelegenheid om te biechten, des namiddags na 5 uur alleen voor mannen.

Zondagmorgen om 4 uur, H. Mis met algemeene H. Communie voor de vrouwen; om 5 uur H. Mis met alg. H. Communie voor de mannen, 7 om uur kindermis met alg. H. Communie, en om 9 uur plechtige Hoogmis, om God te bedanken voor de ontvangen weldaden, en Gods zegen af te smeeken over de parochie. Om 12 uur 's middags algemeene aanbidding en 's avonds om half 7 plechtig Lof, met feestpreek van den Z. E. Pastoor H. Zoetmulder, processie en Te Deum.

R. K. Onderwijs.

Volgende maand worden uit Holland verwacht 6 nieuwe Fraters, waarvan 3 met hoofdakte, 1 Frater surveillant voor Scherpenheuvel, en de Eerw. Frater Emiliano, die van zijn verlof terugkeert.

Telefoon op Aruba.

Dinsdag ll. zijn de heeren Molenkamp, Directeur van de Landsradio en telefoon, en Rozema per SS. „Trujillo" naar Aruba vertrokken voor den aanleg van de telefoon. Dit beteekent zeer zeker voor Aruba een belangrijke vooruitgang.

Huldeavond voor Fr. Canutus.

Donderdagavond had St. Thomaskring een feestavond, ter huldiging van Frater Canutus, bij gelegenheid van zijn Zilveren Kloosterfeest. Na een openingsspeech, sprak de Directeur van den St. Thomaskring, de W. E. Pater Hulsman een huldewoord, waarbij hij Frater Canutus dank bracht voor hetgeen deze voor de St. Thomaskring gedaan had, zoowel bij de oprichting als bij de verdere ontwikkeling. De jongeheeren Ch. de Brot en Carl Hart spraken nog een woord van hulde. Namens de leden werd aan Frater Canutus een feestgave aangeboden.

Na een paar voordrachten door Ch. de Brot en een door allen gezongen slotzang, bedankte Frater Canutus hartelijk voor deze hulde.

De feestvergadering werd bijgewoond door den Hoogeerw. Pater Provicaris en enkele genoodigden.

Brand.

Dindagmorgen omstreeks half negen brak er brand uit in het Chineesch restaurant *Tupinamba* in de Prinsenstraat. De brand ontstond door ontploffing van een gasolinestoof, waarbij een persoon brandwonden opliep. Spoedig verspreidden de vlammen zich door het geheele huis, dat zoo goed als geheel uitbrandde, terwijl ook de belendende „Ten cent Store" ernstige schade opliep. De brandweer was onmiddelijk ter plaatse en werkte met alle kracht om het vuur meester te worden en te beperken. Met behulp van de burgerij wist men veel artikelen uit de aangrenzende gebouwen die door het vuur bedreigd werden te redden. Even na 9 uur kwam de motorboot „Isam" van de C. P. I. M. en met behulp hiervan was men den brand spoedig meester. Het huis, eigendom van de firma S. E. L. Maduro & Sons, was verzekerd.

Hulde aan de brandweer van het fort en van de Isla, die door hun krachtdadig optreden den brand hebben weten te beperken.

Rooken van schepen.

Dd. 13 October is door Zijne Exc. den Gouverneur een ontwerp-verordening bij den Kol. Raad ingediend, betreffende het tegengaan van rookverspreiding in het stadsdistrict, de haven en het Schottegat.

Volgens deze ontwerp-verordening is het verboden uit de gebouwen, opstallen, werktuigen of vaartuigen zich *dichten* rook te laten verspreiden.

Onder „*dichte rook*" wordt verstaan, rook waar men niet doorheen kan zien op het oogenblik dat hij den schoorsteen of de pijp verlaat.

Onder de „*haven*" waarvoor dit verbod geldt, worden verstaan de St. Annabaai, het Waaigat, het Rifwater en Zaquito, terwijl onder „*Schottegat*" alle daarin of daaraan gelegen baaien begrepen worden.

Overtreding wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Als binnen een jaar een tweede veroordeeling volgt, kan hechtenis of boete tot het dubbel van het gesteld maximum worden uitgesproken.

Met het toezicht op de naleving dezer bepalingen zijn behalve de bij art. 8 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren, mede belast de ambtenaren, van het Haven- en Loodswezen, die te allen tijde vrijen toegang hebben tot alle plaatsen en vaartuigen, waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat in strijd met deze verordening wordt gehandeld.

Volgens de Mem. v. Toelichting heeft voor wat de verbodsbepaling als leiddraad gediend een desbetreffende verbodsbepaling voor New-York.

75jarig bestaan van het St. Elisabeth's-hospitaal.

3 Dec. a.s. hoopt het St. Elisabethshospitaal zijn diamanten feest te vieren. Onze lezers zullen het zeker op prijs stellen, dat onze bekende historicus, Pater Euwens, in ons blad de geschiedenis ervan komt verhalen; — hoe het in den loop der jaren geleidelijk gegroeid is van een klein nietig begin tot de prachtinstelling die het thans is, en die de sympathie en waardeering heeft van alle rangen en standen onzer maatschappij.

Naar wij vernemen, is men bezig onder de Curaçaosche burgerij een Commissie van Dames en Heeren samen te stellen, ten einde het mogelijk te maken op het Diamanten feest een waardig geschenk aan het Bestuur van het St. Elisabethshospitaal te kunnen aanbieden.

Bal ten Gouvernementhuize.

Zaterdagavond was er een geanimeerd bal ten Gouvernementshuize.

In dank ontvangen

van de *Curaçao Trading Company* enkele fraaie reclame artikelen van de zoo befaamde „*Haig*" Whisky en enkele fleschjes Amstelbier. Dank.

Marinus van Dijk,

zoon van den Heer en Mevrouw

Mr. M. van Dijk, geb. van Cattenburch,

geeft hierbij kennis van de geboorte van zijn broertje

ANTONIE.

Willemstad, Curaçao, 14 October 1930.

Havendienst.

De Havendienst heeft een prachtige motorboot in de vaart gebracht, voor het vervoer van passagiers over de haven, als de brug open is. Het is een boot die plaats biedt voor een 60tal passagiers. De prijs voor overtocht is 2 cent. Naar wij vernemen zullen er nog een tweetal booten in dienst komen.

Zaak Borren.

Het Hoog Militair Gerechtshof te Den Haag heeft uitspraak gedaan in de zaak Borren. Kapitein Borren werd veroordeeld tot 60 dag gevangenisstraf.

Als getuigen waren opgeroepen: A. Hoorwerg, A. H. Bennewitz, A. P. Berger, J. Hulst, ir. L. A. Fruytier, Mr. J. L. Brantjes, Mr. L. M. Rollin Couquerque, J. C. de Ridder, gep. kapt.

Verdediger van Kapt. Borren was Mr. H. Rolandus Hagedoorn.

Arbeiders bij de C. P. I. M.

Hetgeen onze rep. verleden meldde, dat de Directie van de C. P. I. M. erover dacht om over de geheele lijn de uurloonen te verlagen, zooals ter vergadering der contractarbeiders bewezerd zou zijn, blijkt op vergissing te berusten. Van het verlagen der uurloonen van de contractarbeiders, is natuurlijk geen sprake zijn, daar deze contractueel zijn vastgesteld. Wat de andere arbeiders betreft, vernemen wij uit goede bron, dat de Directie er evenmin aan denkt de uurloonen te verlagen: wel is het premiestelsel en zijn de overuren verminderd. Tevens werd ons van gezaghebbende zijde verzekerd, dat de maatschappij steeds bij negen is inlandsche werkkrachten, zooveel voor de verschillende werkplaatsen als voor de kantoren aan te nemen, in voorkeur boven andere West-Indiërs.

Exodus.

Naar wij vernemen zullen Zondag a.s. een 120 tal Surinamers, meest ambachtslieden, per SS. „Cottica" naar hun land terugkeeren, daar het hun blijkbaar niet meer mogelijk is om met de loonen, die zij thans verdienen, rond te komen. Ook zullen in de eerst volgende weken een 100 tal Hollandsche contractarbeiders naar Nederland terugkeeren.

SPOEDBERICHTEN ST. MARTIN.

Mother deeply regrets that due to certain circumstances she is late with „Spoedberichten", but „Better late than never".

It can be certainly said that the much longed for visit of His Excellency Governor van Slobbe, has been a success. This visit of H. E. caused more sensation among the people than any before.

A „aubade" was given by the school children and Mrs. van Slobbe was presented with a bouquet of flowers.

The impression H. E. made upon the public was increased tenfold when to their great surprise H. E. after having made a speech in the Dutch language, addressed the audience in their native longue, English.

This only shows the interest H. E. has in the islands, and how pleased he was with the welcome he received.

To confirm this te following telegram published by Gezaghebber Meiners on October 9th. was much appreciated by the population and officials:

„Ondergeteekende Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden maakt hierbij bekend het volgend telegram ontvangen van Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, luidende:

Gezagheb. St. Martin

Terug van mijn reis naar de Bovenwindsche Eilanden stel ik er prijs op U en verdere ambtenaren dank te zeggen voor de goede zorgen aan mijn ontvangst en mijn verblijf besteed. De bevolking dank ik voor de recht hartelijke ontvangst mij overal geboden. Ik heb een zeer aangenamen indruk van de bevolking der bovenwindsche eilanden gekregen. Ik verzoek u de

Gelukkig werd Mgr. Niewindt in die dagen ter zijde gestaan door twee kapelaans der Sint-Annakerk te Otrabanda, bezield door denzelfden apostolischen geest en liefde voor den armen, lijdenden medemensch. De een was de Eerw. Heer J. L. van Roermund, sedert 1844 op Curaçao aangekomen, de andere de Eerw. Heer F. E. C. Kieckens, Tilburgenaar van geboorte, die in 1849 als diaken uit Holland vertrokken, in Mei van het volgend jaar hier de priesterwijding ontving.

Kapelaan van Roermund, gesteund door een weldadige vrouw, Petronilia Levi, liet in haar huis verschillende zieken, vooral vreemde zeelieden verplegen. Hij nam ook het initiatief tot het stichten van een begrafenisfonds voor de armen. Hij klopte aan bij de meer gegoede katholieken, die zijn onderneming door geldelijken steun bemoedigden en hem in staat stelden onverwijld met de uitvoering van zijn liefdadig plan te beginnen. Hiermede was in Augustus 1852 feitelijk de *R. K. Begrafenis-Societeit „de Christelijke Weldadigheid"* opgericht.

* * *

Deze naam is van historische en vèr strekkende beteekenis geworden, omdat uit den boezem dezer Societeit het St. Elizabeth's Gasthuis is voortgesproten. Het zedelijk lichaam, dat ons Gasthuis bestuurt, draagt nog steeds denzelfden naam van de *R. K. Begrafenis-Societeit: „de Christelijke Weldadigheid."*

Kapelaan van Roermund had zich beijverd om gelden voor dit Fonds in te zamelen, contribueerende leden aan te werven, een behoorlijk bestuur te organiseeren, doelmatige statuten op te maken en verder alles in gereedheid te brengen wat voor een welgeordende Vereeniging noodig is. Maar toen hij eigenlijk niet meer dan den grondslag gelegd had, moest hij het werk reeds aan andere handen overdragen. Den 8 April 1853 benoemde Mgr. Niewindt hem tot pastoor van Sta Rosa.

En toen hij na bijna 20 tropenjaren van apostolischen arbeid in 1863 de kolonie verliet, niet om rust te nemen, maar om zich in Holland opnieuw aan de zielzorg te wijden, nam hij zijn liefde voor de armen mede, die hem bijbleef tot aan zijn dood. Want toen hij omstreeks 1884 als pastoor van Beuningen bij Nijmegen overleed, kon hij niets meer het zijne noemen. Letterlijk alles had hij aan de armen weggeschonken en zelfs het bed, waarop hij den laatsten adem uitblies, was zijn eigendom niet meer.

Kapelaan Kieckens nam zijn werk als presi dent van de Begrafenis-Societeit over. De naam van de eerste bestuursleden mogen met eere genoemd en voor het nageslacht bewaard worden. Het waren de Heeren G. M. Calvo, B. H. J. Huycke, J. D. Pradel, N. J. Dania en de Secretaris J. Schwiep. Het volgend jaar werd het Bestuur met nog twee leden uitgebreid, al. de Heeren C. P. Monsanto en M. Felix.

Met 740 gld. in kas oordeelde dit Bestuur, dat de nieuwe Societeit haar werk van barmhartigheid kon beginnen en aan de leden der R. K. Kerkgemeente, die verlaten stierven of wier nagelaten betrekkingen zóó arm waren, dat zij de kosten van een menschwaardige begrafenis niet konden dekken, daartoe hulp te verleenen. Die onderstand bestond in den eersten tijd alléén in het verschaffen van een eenvoudige doodkist.

Later werd hieraan nog de kosten van het delven van het graf en een H. Mis voor de zielerust van den overledene toegevoegd.

De nieuwe President was vol nieuwe, gezonde denkbeelden en toekomstplannen, die hem geen rust lieten en die hij reeds het volgend jaar in de bestuursvergadering van 13 Augustus 1854 ter tafel bracht. De jonge, voortvarende priester oordeelde terecht, dat het gebied der christelijke weldadigheid grootere ruimte beslaat dan zeven voet lengte en drie voet breedte, den omvang van een grafkuil.

Volgens zijn oordeel mocht de christelijke naastenliefde zich niet beperken enkel tot een behoorlijke begrafenis, maar moest zich eerst en vooral vertoonen aan het ziekbed, aan de lijdenssponde, bereidvaardig en verlangend om aan de lijdende menschheid troost en verkwikking, lichamelijke onderstand en geneeskundige hulp te verschaffen voor zoover daaraan behoefte bestond. Daarom stelde hij vóór, een ziekenfonds te stichten en oppassers aan te stellen om dergelijke zieken bij te staan en te verzorgen. Staande de vergadering werd zijn voorstel aangenomen, dat elk lid van het Bestuur elke maand 25 cts zou bijdragen en ook in eigen kring nog andere contribueerende leden aanwerven om een nieuw fonds te vormen, — geheel afgescheiden van het reeds gestichte begrafenisfonds — ter verpleging van armen en zieken.

Wie zou 't gelooven? Het plan, hoe primitief ook op touw gezet, mislukte volkomen. Buiten het Bestuur vond het geen bijval. De bijdragen, die dit nieuwe fonds op de been moesten helpen, waren zóó gering, dat zelfs geen oppasser er van betaald kon worden om de zieken bij te staan. In elf maanden tijds tot Juli 1855 was niet meer dan 25 fl. aan contributies voor dat doel bij het Bestuur ingekomen.

Achteraf bezien mogen we het een geluk en het werk der Voorzienigheid noemen, dat dit eerste plan mislukte. Al zou men misschien, — als één op de duizend, — een ziekenoppasser of verpleegster hebben kunnen vinden, met zooveel geest van zelfopoffering bezield om de allerarmste, niet zelden ook de walgelijkste zieken liefderijk te verzorgen, ook vaardigheid, onberispelijk zedelijk gedrag, ook netheid en enige vakkennis werd gevorderd. En het was een onmogelijke eisch, zeker in dien tijd, al deze goede eigenschappen in één persoon vereenigd te vinden en dit alleen reeds zou voldoende zijn geweest om het plan toch op den duur tot een fiasco te maken.

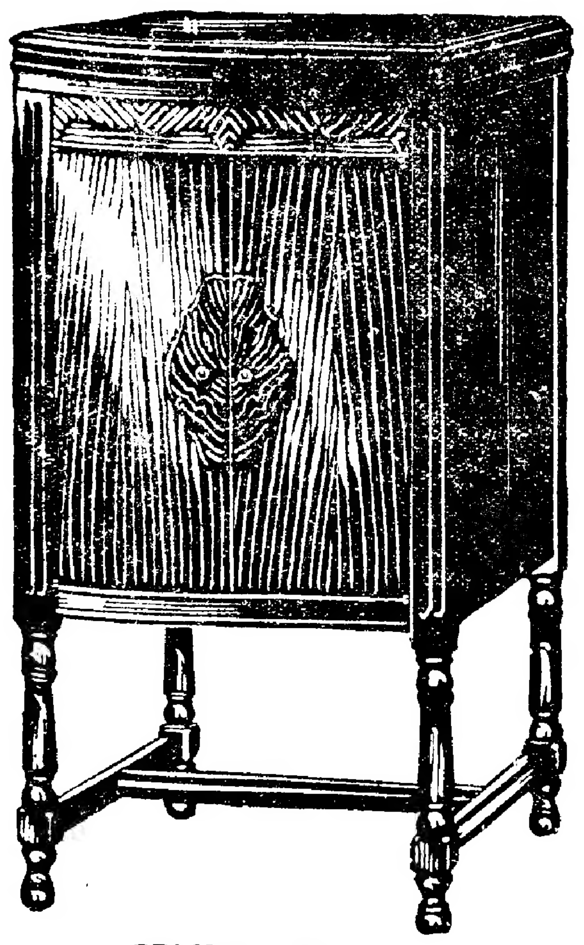
Doch kapelaan Kieckens liet zich niet ontmoedigen. Hij bedacht een ander plan, dat hem misschien reeds in den beginne als *het* ideaal, maar voorloopig nog als een onbereikbaar toekomstbeeld had voor oogen gezweefd. Na zes maanden rijpelijk overleg en beraad kwam hij in Februari 1855 met een nieuw voorstel ter vergadering, dat niet minder beoogde dan de oprichting van een Hospitaal ter verpleging van arme zieken. Van het groote nut waren de Heeren zoo grondig overtuigd, dat het niet de minste tegenspraak uitlokte. Maar de mogelijkheid van de uitvoering van dit plan zagen zij zóó donker in, dat ook bij de meest bescheiden eischen zij geen kans gaven hiervoor het strikt noodige kapitaal bijeen te brengen zonder een algemeene collecte langs de huizen der ingezetenen.

Een beslissing werd niet genomen. Men zou nog eens een 14 dagen over nadenken. Inmiddels mocht de Secretaris alvast een ontwerp van een rekest aan den Gouverneur opstellen voor het houden van een algemeene collecte. Doch die 14 dagen van denken waren nog onvoldoende en werden tot een maand verlengd en toen men eindelijk op 11 Maart weer bijeenkwam, was de een nog pessimistischer gestemd dan de andere. Doch men besloot toch maar het er op te wagen en het rekest, vergezeld van een aanbevelend schrijven van den Apostolischen Vicaris aan den Gouverneur a. i. J. B. Gravenhorst op te zenden.

Tot besluit van dit eerste artikel willen we slechts de enkele zin uit dezen brief van Mgr. Niewindt, ter aanbeveling van het rekest aan den Gouverneur, aanhalen. Het is of de grijze kerkvoogd, staande in zijn laatste levensjaren en door ziekten gesloopt, maar met een rijpe levenservaring, met een profetischen zienersblik de toekomst inschouwt:

„Het is waar, dat het doel van dit verzoek groot is, en „de hinderpalen zich in den weg stellen, om hetzelve te „reiken, waaronder zekerlijk niet de minste zijn za de „krompenheid der financieele middelen, over welke de bo „gemelde Maatschappij (*de R. K. Begrafenis-Societeit „de Christelijke Weldadigheid"*) aanvankelijk zal kunnen beschikken. „Maar aan de andere zijde is het ook een onmiskenbare „waarheid, dat men niet zelden met iets kleins begint, en „iets groots daar te stellen, en dat de ondervinding, dat door „gaans zoodanige inrichtingen in duurzaamheid diegene „seeren, welke in het groot begonnen, zijn vermindeld „ren en eindelijk tot niets vervallen."

P. A. Euwens, O. P.

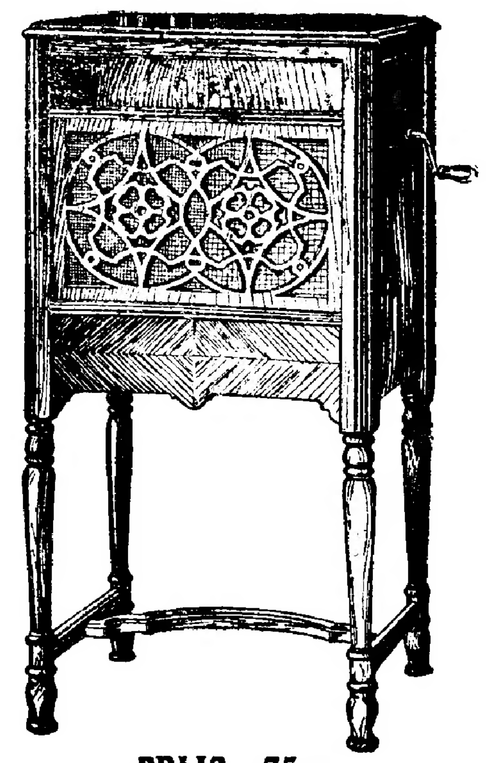

LAAT U NIETS WIJS MAKEN.

De BRUNSWICK GRAMOFOONS zijn in KLANK en als MEUBELSTUK niet te OVERTREFFEN.

Bezoek ons en overtuig Uzelf.

Agenten: „PALAIS ROYAL".

PRIJS $ 95.—

PRIJS 75.—

MARCHENA & MORON.

inhoud van dit telegram bekend te maken".

„van Slobbe".

It may be said that H. E. by doing this has done more than any of his predecessors.

Many people attended audience, and were all satisfied.

H. E. was well pleased with the results of the schools, and is inclined to enlargen the schoolrooms as they are entirely too small for the amount of children. He also intends to start teaching the Dutch language in the lower classes. Our younger generation today has more need for the Dutch language than in former years, since the centre of commerce is now Curacao and not the U. S. A.

The extension of wharf is soon to be started,

It has reached our knowledge that, due to the heavy expense, the erection of a bridge acros the Simpsonbay's channel has been postponed.

Dr. Gelfmann arrived and has started work. By all appearences he has given good results.

We certainly like to draw attention that, for the interest of the island, it is necessary to have two-men appointed as wireless operators here as in the case of sickness, etc.,

We are all aware that a wireless operator, especially under the circunstance in St. Martin, has a considerable amount of strain upon the body, and being one man at the job, is inclined to overdo the thing.

We regret to say that this was partly the death of one of our most beloved young men. The only boy and support his mother had.

It is not necessary to go in details, but we believe the H. E. has certainly seen the need of appointing at least a „hulpseiner".

We heard unofficial that a boy school is soon to be started by the Fraters, and we are of the belief that it will be a good thing for our young "men."

TE KOOP

wegens vertrek naar Holland een gedeeltelijke inboedel.

Witteweg 60, Hoek San Mateo.

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch.

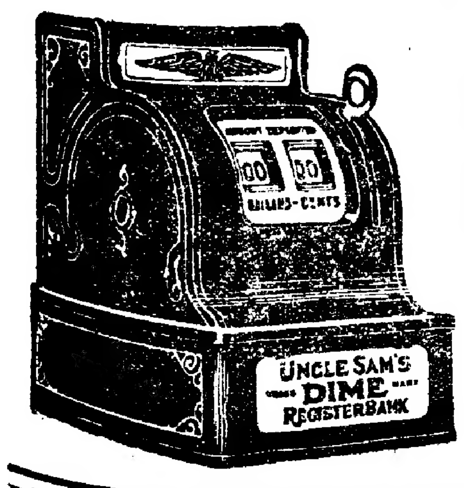
VAN CURAÇAO

NAAR	Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:	
	SS. „Van Rensselaer"	22 October
	SS „Costa Rica"	3 November
NAAR	Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:	
	SS. „Venezuela"	23 October
	SS. „Van Rensselaer"	6 November
Naar	Port-au-Prince en New-York:	
	SS. „Prins Frederik Hendrik"	3 November
	SS. „Oranje Nassau"	20 November
NAAR	Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Guanta, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo, Madeira, Havre, en Amsterdam:	
	SS. „Cottica"	19 October
	SS. Commewijne"	9 November
Naar	Cristobal en Pacific Coast:	
	SS. „Bodegraven"	22 October
	SS. „Bennekom"	6 November
Direct	naar Rotterdam:	
	SS. „Haarlem"	23 October
	SS. „Boskoop"	4 November
NAAR	ARUBA EN MARACAIBO:	
	SS. „Flora"	19 October
	SS. „Luna"	9 November
Direct	naar La Guaira:	
	SS. „EL LIBERTADOR"	29 October
	SS. „EL LIBERTADOR"	12 October
Naar	SINT MAARTEN:	
	SS. „Midas"	11 November
	SS. „Midas"	9 December

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR"

Vertrek van Curaçao	Zondag	19 October	2 u p.m.
Aankomst te Aruba	„	19 October	8 u p.m.
Vertrek van Aruba:	„	19 October	9 u p.m.
Aankomst te Maracaibo	Maandag	20 October	10 u a.m.
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	21 October	2 u p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	22 October	5.30 u a.m.
Vertrek van Aruba:	„	22 October	6.30 u a.m.
Aankomst te Curaçao	„	22 October	2 u p.m.
Vertrek van Curaçao	Donderdag	23 October	2 u p.m.
Aankomst te Aruba	„	23 October	8 u p.m.
Vertrek van Aruba	„	23 October	9 u p m.
Aankomst te Maracaibo	Vrijdag	24 October	10 u a.m.
De afvaarten van Curaçao naar Aruba en Maraibo op 26 October zijn vervallen.			
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	28 October	2 u p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	29 October	5.30 u p.m.
Vertrek van Aruba	„	29 October	6.30 u a.m.
Aankomst te Curaçao	„	29 October	2 u p.m.
Vertrek naar La Guaira	„	29 October	5 u p.m.
Aankomst te La Guaira	Donderdag	30 October	7 u a.m.
Vertrek van La Guaira	„	30 October	10 u a.m.
Aankomst te Curaçao	„	30 October	10 u p.m.

N. B. Op de vertrekdagen van de Colon-lijn-schepen zullen geen bezoekers meer op de Westwerf en de Colonlijn-schepen worden toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart, welke op het kantoor in de stad aangevraagd moet worden. Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

Wil U wat sparen,

koop dan een van deze mooie Spaarpotjes voor Uwe kwartjes en guldens bij:

A. H. DEVILLE.
Langestraat 2.
Curaçao, D. W. I.

Vaste Prijzen. Vaste Prijzen.

Koopt onze artikelen en U bent tevreden.

Goed voor Handdoeken per yard —.75 —.45 —.35

Keukendoeken per stuk —.60 —.45

Baddoeken per stuk —.75 —.50 —.30

Servetten wit, per stuk —.90 —.75 —.30

Servetgoed 130 cM. breed 1.30 1.—

Tafellaken wit div. afmetingen.

Heeren Stofpakken klaargemaakt naar maat, 23, 21, 20

Werkbroeken prima kwaliteit 2.75

C. Kersten & Co.

HoekRoode Weg, nabij St. Mateo-kerk.

Krachtig en Onvermoeid.

Onuitputtelijk aan energie — stralend van gezondheid en levenslust. Zoo voelde ge U in die zeldzame dagen, dat geen taak U te zwaar, geen werk U te moeilijk was.

Zoo kunt ge U weer voelen, want „er is geen preparaat dat zoo uitstekend de levenskrachten versterkt als Sanatogen," schreef Dr. Beheim-Schwarzbach uit Colombo.

Sanatogen bouwt de krachten op, door aan de cellen van zenuwen en lichaam juist die stoffen — phosphorus en albumine — toe te voeren, waaruit Uw gestel „kracht" put.

„Een opbouwend proces vindt plaats in de zenuwen, na toediening van Sanatogen".
schrijft Prof. Dr. Mann, Oxford.

Met Sanatogen zult ge meer en beter werk kunnen verrichten en U toch na beëindiging der dagtaak frisch en vol energie gevoelen — klaar om van Uw vrijen tijd te genieten.

Wees krachtig en onvermoeid met:

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.

Verkrijgbaar in alle Apotheken

Aviso di La Simpatica.

Baratillo ta sigi straight.

(PROBABLEMENTE TE DECEMBER).

A caba di jega hopi cos nobo atrobe.
Seda Lavable, Fleur de chine, saraza di bala, serbete pa cara, glas di color, Rayo di Luna etc. etc.
No tin mester di hopi placa pa bini na LA SIMPATICA.
Pa dia di **Todos los Difuntos**, *a caba di jega masha hopi* **KRANS** *boenita i na prijs di situacion.*

3—1 *Ripard semper na e Bandera Cord net dilanti di Curiel's Bank.*

½ NEDERLAND DRINKT AMSTELBIER

U NATUURLIJK OOK!

Alleen vertegenwoordigers voor Curaçao:
CURAÇAO TRADING COMPANY S. A.
3--1 Curaçao.

Wij ontvingen zoo juist:

Een **groote** collectie **WITTE** en **gestreepte** Jongensmatrozenpakken in alle maten voorradig. Prima kwal.

Een schitterende sorteering **Prima Hollandsche Heerenschoenen** in div. modellen en kleuren. Zeer billijk in prijs.

Zijden Kempkleedjes met en zonder franje in diverse maten.

Pic Pac knooponderdeelen om zelf Uw stofknoopen te maken. Zeer practisch en gemakkelijk.

Lingeriehouders met fluweelknijpers. (kunnen niet verschuiven. Een besparing voor de lingerie.)

Tevens vestigen wij Uw aandacht op onze sorteering in de volgende artikelen.

Chenille Divankleeden in de nieuwste dessins, ook Perzische patronen.

Prima Linnen damast tafellakens met bijpassende servetteni in iedere gewenschte maat. Kusenssloopen (vierkant) in div kwal.

Prima Macco Dames- en kinderdirectoires in diverse modekleuren.

Corsages. D. M. C. artikelen.

Geborduurde Dames- en kinderzakdoekjes in luxe opmaking. Doosjes van 3 en 6 stuks.

Stoffen voor Lingerie in div. modetinten, kleurecht.

Organdy in div. kleuren, fijne Batist, enz., enz.

DE BIJENKORF. Heerenstr. 5 (boven).

GETROUWD

ALEXANDER WILLEMS

en

JOHANNA VAN DER WERFF.

Willemstad Curaçao N. W. I. | *15 October 1930.*
Haarlem Holland

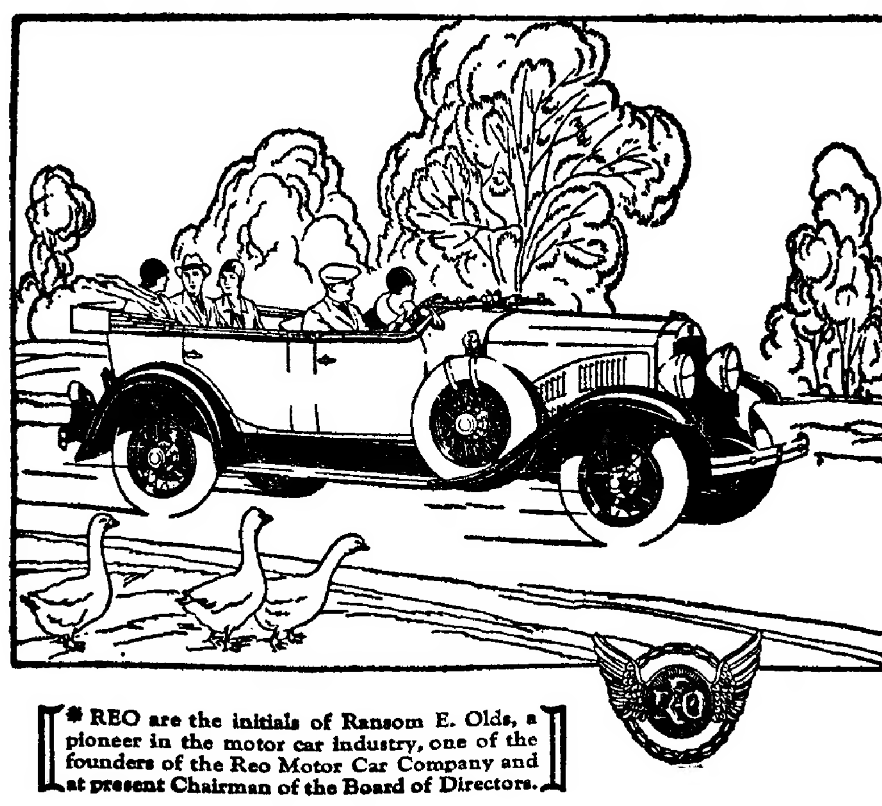
REO*

All the Speed You will Ever Need —with Maximum Silence, Safety and Economy

Which-ever one of the beautiful Reo body types you choose, you get speed, flexibility, safety, comfort and dependable day-in-and-day-out operation, as remarkable for quietness as for economy.

Reo passenger cars *do* everything and *contain* everything that you expect in a modern automobile. Indeed, many experienced motorists, enjoying a Reo demonstration for the first time, tell us that their expectations have been far surpassed.

Exaggerated speed claims are not made for Reo. Yet Reo gives you all the speed you will ever use or need—instantly responsive to your command, whenever you want it.

* REO are the initials of Ransom E. Olds, a pioneer in the motor car industry, one of the founders of the Reo Motor Car Company and at present Chairman of the Board of Directors.

Johan E. Mauricio
Breedestraat No 89, Otranbanda. Phnoe .372

REO MOTOR CAR COMPANY—LANSING

Voor de vele blijken van belangstelling ondervonden bij gelegenheid van mijn zilveren kloosterfeest betuig ik langs deze weg mijn oprechte dank.

fr. M. CANUTUS.

R. K. Boekhandel „ST. AUGUSTINUS."

St. Thomas-College.

VAN KNOP TOT BLOESEM.

De hygiëne van de zwangerschap en de geestelijke en lichamelijke opvoeding van het kind, van de geboorte tot aan de puberteitsleeftijd.

Door

Dr. C. MEULEMAN.

Directeur van de R. K. Vereeniging „Moederzorg" (de kweekschool voor vroedvrouwen te Heerlen.)

EN

JACQ. LAMERS-HOOGVELD.

Een boek voor jong-gehuwden, voor jonge moeders en voor allen, die geroepen zijn kinderen op te voeden.

Uitgevoerd op zwaar papier.
Verrijkt met 64 afdrukken van teekeningen.
In linnen prachtband f 4.60.
(Zie boekbeoordeeling in dit blad.)

Oproeping.

De ondergeteekende Ed. S. Lansberg, notaris, oud-archivaris, G. A. J. Smit, R. K. geestelijke, en M. B. Bartels Daal, hulp-ambtenaar van den Burgerlijke Stand, bij vonnis van den 28 sten Augustus 1930 door den Rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Curaçao, tot deskundigen benoemd en als zoodanig beëedigd ten einde een stamboom op te maken voor wat aangaat de afstammelingen van nu wijlen het echtpaar Andries Louis de Lanoy en Antonette Arietta Ribbius, verzoeken allen die meenen afstammelingen te zijn van gemeld echtpaar of meenen recht te hebben op hunne nalatenschap en dit voldoende kunnende bewijzen, zich vóór ultimo December a. s. schriftelijk te wenden tot den eersten ondergeteekende met de bewijzen, van hunne afstamming of van hun recht.

Curaçao, den 10n. October 1930.

Ed. S. Lansberg.
G. A. J. Smit
2—3 *M. Bartels Daal.*

Te koop.

HOLLANDSCHE MEUBELS

te bezichtigen 's avonds na 6 uur.
Adres: **ERF MARCHENA 109.**
Tegenover: **„ONZE VLAG".**

Te Koop aangeboden.

1ste Klas Duitsche Piano nog geheel nieuw, speciaal geprepareerd voor de Tropen, met Kruk en Metronoom, wegens teleurstelling aan goed onderwijs.
Adres: Penstraat nieuwbouw.

3—2

J. L. C. MONSANTO

PRAKTIZIJN,

heeft zijn praktijk hervat.
Kantoor: BARGESTRAAT.
Scharloo.

3—1 *Curaçao 18 October 1930.*

Theater Brion.

Beleefd verzoekt het Bestuur van Theater Brion allen, die het Theater wenschen te huren of andere zaken met het Theater hebben te regelen, zich schriftelijk te wenden tot den secretaris der Theater-vereeniging, den Heer R. S. de Lannoy.

Het Bestuur.

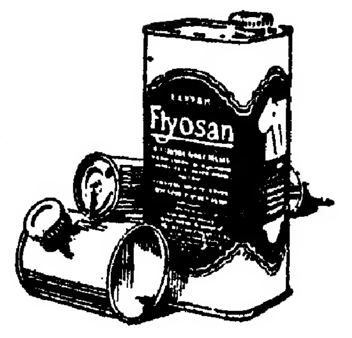
Inboedel te koop

waaronder slaapkamerameublement, divan met of zonder kleed, schemerlamp en verschillende lampenkappen enz.

G. MARCUS.
Sint Jago. (boven.)

¿Que te sucede que estás tan moribundo en esta atmósfera de buen olor?
¡Aléjate, eso que huele será fatal para ti!
¡Fatal, por qué?
Porque han rociado Flyosan, el insecticida de olor agradable, **pero mortal para toda nuestra especie.**

Flyosan

El insecticida eficaz de olor agradable Mata moscas, mosquitos, cucarachas, etc.

Distribuidor: J. M. CHUMACEIRO
Apartado Postal 152, Curaçao, D. W. I.

Distribuidor
Sr. J. M. CHUMACEIRO.
APARTADO POSTAL 152.
Curaçao D. W. I.

HORN-LINE.

List of sailings from CURAÇAO to:

Name of Motorships:	HAMBURG via Pto. Cabello, La Guaira & Trinidad:	Pto. Colombia & Cartagena	To Sta. Marta:
Heinz Horn	11 May	23 Apr.	———
Mimi Horn	25 May	13 May	13 May
Presidente Gomez	22 June	3 June	3 June
Ingrid Horn	6 July	18 June	———
Claus Horn	20 July	1 July	1 July
Heinz Horn	17 Aug.	29 July	29 July
Mimi Horn	31 Aug.	13 Aug.	———
Presidente Gomez	14 Sept.	28 Aug.	26 Aug.
Ingrid Horn	28 Sept.	10 Sept.	———
Claus Horn	13 Oct.	23 Sept.	23 Sept.
Heinz Horn	9 Nov.	21 Oct.	21 Oct.
Mimi Horn	23 Nov.	5 Nov.	———
Presidente Gomez	7 Dec.	18 Nov.	18 Nov.
Ingrid Horn	21 Dec.	3 Dec.	———
Claus Horn	18 Jan.	18 Dec.	18 Dec.

To Kingston & Port au Prince, via Jacmel:

Consul Horn	20 May
Waldtraut Horn	24 June
Frida Horn	20 July
Consul Horn	17 Aug.
Henry Horn	15 Sept.
Waldtraut Horn	7 Oct.
Frida Horn	5 Nov.
Consul Horn	8 Dec.
Waldtraut Horn	5 Jan.—1931
Frida Horn	1 Feb.—1931

To Maracaibo frequent sailings by:
M.S. „Karibia", cargo only.

RADIO-ONTVANGTOESTELLEN
Merk:

„NORDEN-HAUCK"

worden slechts uit prima materiaal vervaardigd.
Absoluut geen lichaamscapaciteit omrede de hooge kwaliteit aluminium waarmede zoowel elk onderdeel afzonderlijk als alle kringen zijn afgescheiden, en het geheel ingesloten.
Werken met gelijk- of wisselstroom.

EENVOUDIG,
OMVANGRIJK,
KRACHTIG,
GEVOELIG,
NAUWKEURIG en....
AFGEWERKT.

Agent: C. L. JULIAO.
4—4 **Schoolstraat 12 - Otrabanda.**

Bel op Tel. 520.

voor transport en vrachtgoederenvervoer de:

Curaçao-Holland Transport Cie.
Speciale tarieven voor verhuizingen en emballage onder toezicht v. d. ondernemer.
Vervoer van bagage naar alle booten.
Ook luxe wagen te huur:
per rit, per uur en per dag.
Besteladres Fa. v. LEEUWEN, Damplein en Huize „MORGENSTER"
de Ondernemer
W. J. LABLANS
Beleefd aanbevelend.

TE KOOP

4 zware eiken Clubfautuils met tafel, enz.

HET „INSTITUUT VAN HYGIENE" TE LONDEN
EN

"BILL-BRAU" BIER.

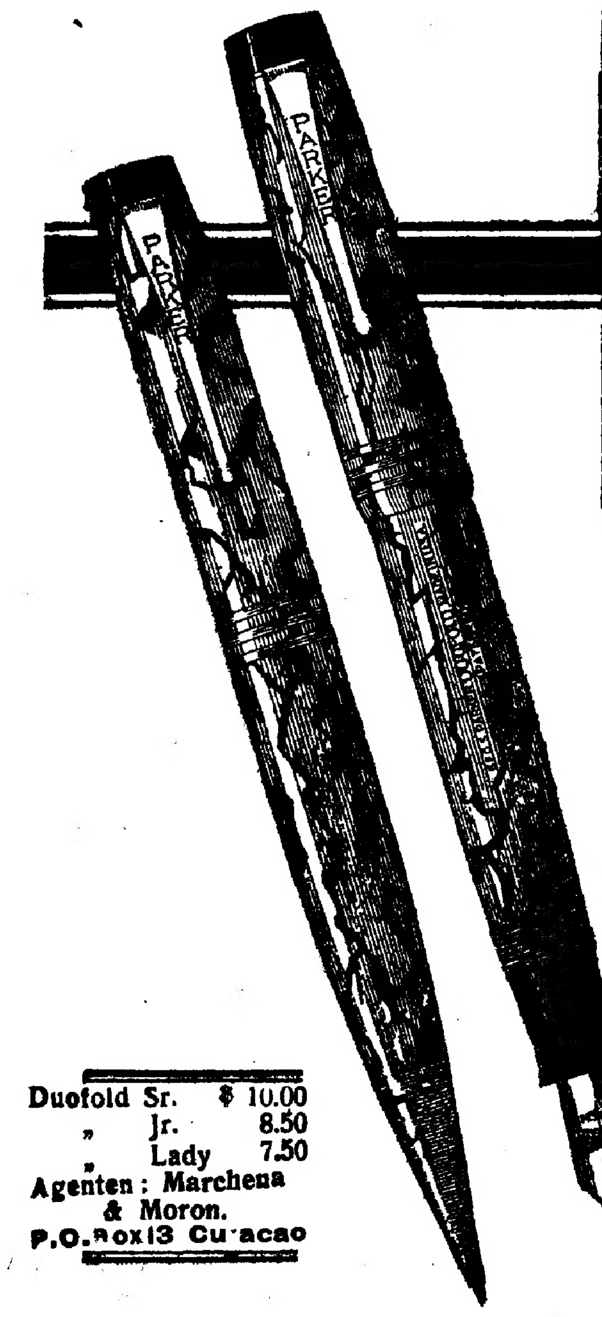
Extract van "The Journal of the Institute of Hygiëne" No. 3, Augustus 1930, bladzijde 58.
Pilsner Bier merk "Bill" (Bill-Brauerei).

Wij verkregen de volgende data als uitslag van onze analyse van dit Bier:
Het werd **vrij bevonden** van chemische bederfwerende middelen en van metaal-contaminatie; geen bitters dan die afkomstig van het hop, werden ontdekt; en men bemerkte dat het Bier vrij was van sediment en secundaire gistingsproducten. Wij gelooven dat het Bier met zorg gebrouwd wordt, en wij zijn overtuigd dat de garantie van de fabrikanten betreffende zijn zuiverheid op goede grond berust.

Het Certificaat van Zuiverheid en Kwaliteit werd aan dit Bier toegekend op de Raadsvergadering, gehouden den 3n. Juli 1930, en het is nu geëxposeerd in het „Museum van Hygiëne", waar het bezichtigd en zijn speciale hoedanigheden uitgelegd kunnen worden.

Nota. Op ons kantoor bevindt zich een exemplaar van genoemde „Journal of the Institute of Hygiëne" ter beschikking van belanghebbenden.

de Jongh & Martijn.
1—3 **Agenten.**

Duofold Sr. $ 10.00
„ Jr. 8.50
„ Lady 7.50
Agenten: Marchena & Moron.
P.O. Box 13 Curaçao

Schoonheid

Geen andere vulpen kan vergeleken worden bij de Parker Duofold. Geen andere pen bezit dezelfde prachtige Zwart met Parelmoer schakeeringen. Geen andere pen kan wedijveren met de schoonheid en precieuze afwerking van de Parker Duofold.

De Parker Pen is een juweel in de hand van man en vrouw. Iedereen schrijft er mede voor zijn genoegen „Zonder Druk" omdat zij vederlicht is. Gemaakt van onbreekbaar Parker's permanite. 24% grootere inkt capaciteit; kwaliteiten die iedereen looft.

Laat u niet bepraten. Onderzoekt den naam „Geo. S. Parker Duofold" op den houder. Die naam waarborgt u de echtheid.

U heeft de keuze tusschen vijf prachtige kleuren of het Zwart met Parelmoer. De Parker Duofold is in iedere goede zaak verkrijgbaar.

Pennen - Potlooden - Bureaustandaards

Parker Duofold

Verloofd:

Tobias B. Hector
EN
Nora F. Marcelaar.

3—1 *Curaçao: 12 October 1930.*

Hamburg-Amerika Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to changes) **FROM CURAÇAO TO:**

Passenger-Ship:	Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon:	PLYMOUTH, AMSTERDAM & HAMBURG via Pto. Cabello, La Guayra & Trinidad:
S.S. „Grunewald"	Aug. 19—20.	Sep. 24.
S.S „Galicia"		Aug. 29.
M.S. „Orinoco"	Aug. 28—29.	Sep. 10—11.
S.S. „Rugia"	Sep. 16—17.	Oct. 22.
S.S. „Magdalena"	Sep. 25—26.	Oct. 8— 9.
S.S. „Teutonia"	Oct. 14—15.	Nov. 21.
M.S. „Orinoco"	Oct. 23—24.	Nov. 5— 6.
S.S. „Galicia"	Nov. 11—12.	Dec. 19.
M.S. „Magdalena"	Nov. 20—21.	Dec. 3— 4.
S.S. „Grunewald"	Dec. 9—10.	Jan. 16. 1931.
M.S. „Orinoco"	Dec. 18—19.	Dec. 31—Jan 1. 1931.
S.S. „Rugia"	Jan. 6—7. 1931	Febr. 11. 1931.
M.S. „Magdalena"	Jan. 15—16. 1931	Jan. 28—29. 1931.

Steamers „RUGIA", „TEUTONIA", „GALICIA" and „GRUNEWALD" cal also at Puerto Barrios (Guatemala) and Tampico (Mexico), returning via Westindian Ports to Europe. These steamers have FIRST and THIRD CLASS accommodation with the exception of „GRUNEWALD", which boat has only FIRST Class accommodation.

The special attention is called to the New Twin Screw Motor-Ships „ORINOCO" and „MAGDALENA". These Ships have an excellent FIRST, INTERMEDIATE and THIRD Class accommodation.

The „ORINOCO" and „MAGDALENA" call homewardbound also at CHERBOURG.

All Ships accept Passengers and Cargo.
For further information apply to:

Edwards, Henriquez & Co.,
Agents.

't Is zoo frisch in den mond
en 't voorkomt verkoudheid!

Verkrijgbaar bij alle Apothekers en Drogisten.

Dr. W. H. Winkel

ARTS
heeft de praktijk hervat.
Spreekuur Sprocksteeg
2—4 uur P.M.

3-3

Sportbroeken

te verkrijgen
bij
A. M. PRINCE
Keukenstraat 14.

3 | 3

Zeiss Ikon

Agfa en Zeiss Ikon-Cameras,

ook alle toebehoorden en benoodigdheden voor photografisch werk verkrijgt U bij:

SUNNY ISLE
L. RECK.
Breedestraat Punda.

Bijblad 18 Oct. 1930

Antwoord van den heer Winkel op de Missive van Z. E. den Gouverneur.

Mijnheer de Voorzitter.

Ik zeg Zijne Excellentie dank voor de uiting van Zijne Excellentie's zienswijze over mijne redevoering, gehouden in de vergadering van den 12den Augustus 11.

Met genoegen zie ik, dat het Bestuur gaarne ingelicht wordt over hetgeen omgaat in dit Gebiedsdeel.

Als lid van den Kolonialen Raad, gevoel ik mij verplicht alle mededeelingen aan het Bestuur te doen, welke ik van de bevolking krijg, hetzij in vorm van klacht, bewering of gezegde en vooral wanneer ik geloof dat deze een slechten invloed hebben op de bevolking.

Mijn doel is te komen tot de waarheid, ter gerustelling van de bevolking en waarborg van het bestuur.

Het spijt mij, dat Zijne Excellentie de wijze waarop ik deze beweringen heb voorgebracht, niet de meest geschikte acht.

Ik heb de bevolking willen toonen, dat de leden van den Raad niet met onverschilligheid klachten aanhooren zonder deze aan het Bestuur over te brengen, zooals ook beweerd wordt. Dat heb ik naar mijn beste weten gedaan en getoond dat deze eerste bewering ongegrond is in dit geval.

Mijn doel, deze beweringen publiek bekend te maken aan het Bestuur, is geenszins om het Bestuur te critiseeren, integendeel, ik wou het bewijs leveren aan de bevolking, dat de Raad en het Bestuur te vinden zijn om het Volk aan te hooren, recht te geven aan wien recht toekomt en zoo ook de bevolking tot overtuiging te brengen, dat beweringen en klachten ongegrond, overdreven of gegrond zijn, en zoo deze beweringen en klachten uit de wereld te helpen, toe te lichten of te ondersteunen. Het bestuur kan de verzekering heben, dat ik niet anders wensch dan aan de zijde van het Bestuur te staan en dat ik met vol vertrouwen de medewerking van het Bestuur heb ingeroepen om deze beweringen toe te lichten.

Het is zeker dat in elke samenleving beweringen soms jarenlang worden volgehouden en juist omdat deze niet opgehelderd worden. Door toelichting komt opheldering

Zonder grondig onderzoek van zaken, Mijnheer de Voorzitter, geloof ik dat het Bestuur geen juist antwoord zal kunnen geven en daarom ben ik van meening, dat een gemachtigde van het Bestuur die in eene vergadering tegenwoordig zal kunnen zijn, in vele gevallen geen juist antwoord zal kunnen geven. Ik acht schriftelijk antwoord na onderzoek gewenscht.

Echter geef ik toe, dat misverstanden op toestanden vermeden kunnen worden, als het antwoord van het Bestuur te zamen met de beweringen gepubliceerd worden, waartegen onjuiste antwoorden van gemachtigden bij gebrek aan onderzoek, aanleiding kunnen geven tot ontevredenheid.

Dat soms met lof gesproken wordt over onderonden handelwijze van de Politie is een feit, ik heb zelf de overtuiging dat er zeer geschikte personen zijn onder deze Militaire Politie. Vroeger al had ik gezegd dat ik deze graag zou willen zien onder de burgerpolitie. Het is juist zoo ongelukkig, dat er ook ongeschikten personen bij de Militaire Politie zijn en dat deze ongeschikten meer kwaad doen dan de geschikten goed.

Waren allen goed, dan zouden wij geen klachten hooren en waren allen slecht, dan zouden zij zeker al lang van het tooneel verdwenen zijn. Maar, Mijnheer de Voorzitter, ik geef de voorkeur aan Burgerpolitie en hoop dat het deskundig personeel spoedig zal aankomen.

Omtrent het nazien der bagage gaat het meer om de last en het tijdverlies.

Het verheugt mij dat het Bestuur mijne meening deelt, dat ter goeder naam en faam van Curaçao bekendstaande vreemdelingen zoo gastvrij mogelijk moeten worden ontvangen en indien betrouwbare inwoners van Curaçao borg willen blijven voor vreemdelingen, deze alle mogelijke medewerking van de Bestuursorganen zullen ondervinden.

Ik ben het er mee eens, dat Curacao er naar streeft vriendschappelijke betrekkingen te houden met de officieele regeeringen van de naburige Staten, en ik ben blij te hooren, dat Nederland leden eener revolutionnaire partij niet anders behandelen kan dan als individueele vreemdelingen, wien geen moeilijkheden in den weg zullen worden gelegd, zoolang zij 's Landswetten eerbiedigen; ik heb ook nooit anders bedoeld.

Zoo gaat een ieder tevreden over onze behandelingen weg, spreekt met lof daarover en hebben wij hun gunst gewonnen, hetgeen onzen handel ten goede komt.

Als wij maar weten, dat elke Republikein President kan worden van zijn land en wij ook weten dat meer dan een hier gevangen gezeten heeft en later vrijgesproken is door den rechter en wij hooren dat meer dan een door moeilijkheden niet heeft kunnen landen en ook hooren dat meer dan een uitgezet is, terwijl meer dan een beweerde, dat hij niet eens in zijn land op dat oogenblik in politieke moeilijkheden was, dan zal het wel te begrijpen zijn, dat wij later moeilijkheden kunnen ondervinden van deze en van hun vrienden, waardoor onze handel veel zal lijden. Ik zou zeggen ,dat ieder Republikein een toekomstige bewindvoerder van zijn land kan zijn.

Het spreekt van zelf, dat ik niet bedoelde de vreemdelingen anders te behandelen dan individueel. Revolutionnaire partijen mogen wij immers niet erkennen.

Mijnheer de Voorzitter: Dat menschen ten onrechte uitgezet zijn geworden, zal ik niet kunnen bewijzen omdat ik geen grondig onderzoek heb ingesteld; de reden van uitzetting wordt niet bekend gemaakt en in geen publieke stukken kunnen wij deze vinden. Wel heb ik gehoord, dat menschen uitgezet zijn geworden, die klaagden niet eens de reden te kennen waarom zij uitgezet zijn.

Gebeurde de uitzetting bij vonnis van het Hof dan zouden de redenen bekend zijn. Ik neem aan dat in urgente gevallen de uitzetting wel anders zal moeten kunnen gebeuren dan door vonnis, doch alleen in gevallen waar de uitzetting noodig is voor de veiligheid.

Het geval Parada Lojo heb ik aangehaald met copieën in handen van het verzoekschrift van dezen heer aan Zijne Excellentie, gedateerd 21 Juli, en het antwoord van Zijne Excellentie, gedateerd 31 Juli, terwijl ik van den Heer A. Curiel, Spaansch Consulair agent alhier, de verzekering had dat Zijne Excellentie hem persoonlijk verzekerd had vóór den 21sten Juli, dat het den Heer Parada Lojo niet toegestaan zou worden naar Aruba te keeren en dat het paspoort van dezen heer voor den 21sten Juli, datum van vertrek van de bedoelde Spaansche boot, niet van hem gevraagd is geworden, terwijl dit paspoort aan hem was toevertrouwd.

Uit het antwoord van Zijn Excellentie maak ik op dat het uitzetten vertraagd is geworden door het verzoekschrift van den heer Parada Lojo, gedateerd 21 Juli, datum van vertrek van de Spaansche boot.

Lichten wij alles toe dan ruimen wij ongenoegens uit den weg.

Geen vreemdeling zal recht hebben te klagen als wij hem behoorlijk behandelen. Door onze wetten te volgen op een behoorlijke wijze geven wij aan niemand aanstoot. Wij moeten echter niet uit het oog verliezen, wat ik al meer gezegd heb, dat een bewoner van deze landen veel liever een vriendelijk Neen hoort dan een ruw Ja.

Het doet mij genoegen te zien, dat de terugbetaling van deposito gelden voortaan zoodanig zal geschieden dat de vreemdeling er geen nadeel bij ondervindt.

Ik hoop dat hierbij rekening gehouden zal worden met het feit, dat de banken Zaterdagmiddag en Zondag niet ter beschikking zijn van het publiek.

Verder verheugt het mij te zien dat enkelen van de Burgerpolitie wellicht kunnen overgaan bij het korps, dat nu voor Willemstad en omgeving in vorming is, terwijl de rest in dienst komt als zij aan zekere eischen voldoen en ik hoop dat de dienstjaren die zij hebben zullen meetellen.

Dat het heffen van tolgeld voor de brug onrechtmatig is, komt voor in La Prensa van 26 Juli; Zijne Excellentie zal wel deskundig advies hebben als Zijne Excellentie zegt dat het wel rechtmatig is.

Met dank neem ik nota van het beloofde onderzoek in zake de Nederlandsche Indische Gas Maatschappij en ik hoop dat er redenen gevonden zullen worden om den prijs voor verbruikers van mindere lichten te doen verlagen.

Met plezier zie ik verder dat de Curacaosche Petroleum Industrie Maatschappij verklaarde bereid te zijn Nederlanders in de gelegenheid te stellen mede te dingen bij leverantiën en ik zie gaarne handelingen in dezen zin tegemoet. Ik ben het volkomen mee eens, dat zij hare belangen niet uit het oog mag verliezen. Alleen door het feit Nederlanders te laten mededingen, zal zij aan sympathie winnen.

Ik hoop, dat het de Kamer van Koophandel in het leven te roepen op Aruba lukken zal een einde te maken aan het commissiariaat aldaar.

Het onderzoek der barkjes bij vertrek benadeelt den handel; moet het echter per-se gebeuren, dan zal de handel zich erbij moeten nederleggen. Als naar eventueel vervoer van wapens het onderzoek der barkjes noodig is wanneer zij vertrekken, dan geloof ik, dat een onderzoek der koopwaren die worden ingeladen moet plaats vinden, anders is dit onderzoek toch maar half.

Herziening der salarissen van ambtenaren in studie om zoodra de omstandigheden het veroorloven, gelden voor verbetering aan te vragen, zie ik graag tegemoet, de meening is dat een gedeelte der ambtenaren goed betaald en een ander gedeelte slecht betaald is.

De bewering, dat voor gronden op Rio-Canario fls 5, — per M2 betaald wordt, is zeer overdreven door een schrijffout. De genoemde prijs is fls 0.50. Deze prijs wordt voor gronden op St. Nicolaas op Aruba gevraagd volgens ontvangen brief. De aanhaling G. B. maakt het duidelijk.

Ik meen mijn plicht te hebben gedaan door deze beweringen voor te leggen aan het Bestuur en ik hoop dat de bevolking voldaan zal blijken over de antwoorden.

Mijnheer de Voorzitter: Het is met de grootste voldoening, dat ik van deze gelegenheid gebruik wil maken om Zijne Excellentie hartelijk dank te betuigen voor de wijze waarop Zijne Excellentie met daden bewezen heeft, dat Curaçao er naar streeft vriendschappelijke betrekkingen te onderhouden met de officieele regeeringen van de naburige Staten. De verleende medewerking van Zijne Excellentie aan de commissie om den gedenksteen „Simon Bolivar" te doen plaatsen wordt zeer geapprecieerd; een mooi punt op den staat heeft Zijne Excellentie afgestaan en voor het afwerken en gereed maken van het terrein zal van Gouvernementswege gezorgd worden, waaraan aanzienlijke kosten verbonden zijn.

Het besluit genomen door Zijne Excellentie om een oorlogsbodem naar Santo Domingo te sturen en met geldelijken steun bij te dragen, de pijnen te verzachten van de Dominikanen in hun ongeluk, werd door elken bewoner van dit eiland goedgekeurd en toegejuicht en dit bewijs is geleverd door de flinke bijdragen van dezen om zoo spoedig mogelijk de verwoeste stad te bereiken met medicijnen en voedsel

Ik meen als tolk te mogen optreden van de bevolking om Zijne Excellentie hartgrondigen dank te betuigen voor de wijze, waarop Zijne Excellentie bewezen heeft dat dit volk veel voelt voor zijne naburen.

De Heer Dr. ESKES verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Het zij mij vergund een enkel woord in het midden te brengen naar aanleiding van de rede van den Heer Winkel, zooeven voorgelezen, in antwoord op den brief van Zijne Excellentie den Gouverneur. De Heer Winkel blijft zijn meening handhaven, dat de belangen van belangen van Curaçao behartigd worden door allerlei beweringen en verhalen, die in Curaçao de ronde doen, critiekloos in den Kolonialen Raad ter sprake te brengen en dan van het Bestuur te verlangen dat het een grondig onderzoek naar een en ander zal instellen. De rede door den Heer Winkel 12 Augustus jl. in den Kolonialen Raad gehouden was vol van ongegronde losse verwijten, beweringen en fantasieën, en ik heb alleen daarom voor het voorstel van den Heer Winkel gestemd, een afdruk van zijn rede aan den Gouverneur te zenden, om Zijne Excellentie de gelegenheid te geven daarop alsnog schriftelijk te repliceeren, daar het anders voor het Bestuur onmogelijk was een en ander recht te zetten. De fout toch was, dat op 12 Augustus in den Kolonialen Raad geen Bestuursgemachtigde aanwezig was om den Heer Winkel te beantwoorden. Te voren had het Bestuur mededeeling moeten ontvangen van de onderwerpen, waarover gesproken zou worden. Men had dan kunnen voorkomen, wat nu gebeurd is, nl. dat de rede van den Heer Winkel zes weken lang onbeantwoord is gebleven en de indruk gevestigd is, dat onze geachte collega het dan toch maar aan het rechte eind had.

Mijnheer de Voorzitter. Ik ben het geheel eens met den Heer v. d. Linde Schotborgh, dat aan het verzoek van den Gouverneur niet kan worden voldaan een regeling te treffen, dat te voren aan de Gemachtigden van het Bestuur inzage wordt gegeven van een rede, die een lid van den Kolonialen Raad zal uitspreken. De Raad kan deze regeling uitteraard niet treffen; indien leden individueel hun rede vooraf ter inzage willen geven, is dat hun zaak, maar ook practisch zal het doel, dat de Gouverneur zich stelt, nog niet bereikt worden, indien de Bestuursgemachtigden de redevoeringen vooral ter inzage krijgen. Het zal toch herhaaldelijk voorkomen, dat de redevoeringen kort voor de vergadering opgesteld worden; en hoe te handelen, wanneer een lid spreekt, zonder zijn rede op schrift te hebben? Ik kan mij geheel vereenigen met de bedoeling van den Gouverneur, dat de Bestuursgemachtigden geheel voorbereid op de vergadering moeten kunnen verschijnen en de wijze, om daartoe te geraken is, dat de leden tevoren aan den Voorzitter de onderwerpen mededeelen, waarover zij wenschen te spreken. Er behoort dan voldoende contact tusschen den Voorzitter van den Raad en het Bestuur te zijn om een behoorlijke wel-voorbereide discussie in onze openbare vergaderingen mogelijk te maken. Thans wordt dikwijls „in 's Blaue hinein" gepraat, zonder eenig resultaat.

Mijnheer de Voorzitter. Ik heb reeds vaker de opmerking gemaakt, dat de verhouding tusschen Wetgevende en Uitvoerende Macht in Curaçao niet ideaal geregeld is; in Holland zijn in de openbare vergadering van de gemeenteraden Burgemeester en Wethouders aanwezig, in de beide Kamers van de Staten-Generaal de betrokken ministers; hier vergadert de Raad dikwijls, zonder dat de Bestuursgemachtigde aanwezig is, die inlichtingen kan geven of opmerkingen kan beantwoorden. Dit komt de vruchtbare samenwerking niet ten goede. Ik ben er van overtuigd, dat een belangrijke verbetering zal intreden, wanneer een en ander geregeld wordt als door mij uiteengezet.

De Heer Winkel zeide, dat hij hoopte, dat de bevolking voldaan zou blijken over de antwoorden van den Gouverneur. Voorts, dat hij de bevolking heeft willen toonen, dat de leden van den Raad niet met onverschilligheid klachten aanhooren, zonder deze aan het Bestuur over te brengen. De Heer Winkel schijnt dus van meening te zijn, de belangen van Curaçao te behartigen, wanneer hij den Kolonialen Raad maakt tot een klachtenbureau van allen, die zich verongelijkt wanen of reden tot ontevredenheid meenen te hebben. Zonder eenig behoorlijk onderzoek worden de klachten gedeponeerd en het Bestuur heeft maar een onderzoek in te stellen en te rapporteeren. De Gouverneur heeft thans uit beleefdheid tegenover den Kolonialen Raad, zooals Zijne Excellentie schrijft, aan het verzoek van den Heer Winkel gevolg gegeven. Het is volkomen juist, wanneer de Gouverneur schrijft, dat het Bestuur een groot gedeelte van zijn tijd noodig voor de uitoefening van zijn taak, zou verliezen, indien het alle beweringen, die men verneemt, grondig zou moeten onderzoeken en met argumenten schriftelijk ten genoege van iedereen zou moeten weerleggen.

De houding van den Heer Winkel herinnert mij sterk aan die van zoogenaamde volksleiders in Holland, die, om hun kiezers te behagen, steeds gereed zijn van alle klachten, hoe dwaas en ongegrond ook, kennis te nemen en zich dan in de vertegenwoordigende lichamen tot tolk maken van de ontevredenen. Men versta mij wel — en dit kan hier ook voldoende bekend zijn — ik ben geen tegenstander van critiek op het Bestuur, maar deze critiek moet niet ontaarden op de wijze zooals wij thans hebben meegemaakt. Dat kan niet zijn in het waarachtig belang van Curaçao en zijn bevolking. Dat waarachtig belang eischt wederzijdsche samenwerking en wederzijdsche waardeering. De openbare vergaderingen van den Kolonialen Raad moeten niet zijn een gelegenheid om te spreken „pour la galerie," maar moeten dienen om door wisseling van gedachten over de publieke zaak, te geraken tot beslissingen, die voor dit gebiedsdeel de beste zijn.

Mijnheer de Voorzitter, de Heer Winkel heeft gezegd, dat hij met plezier heeft gezien, dat de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij verklaarde bereid te zijn Nederlanders in de gelegenheid te stellen mede te dingen bij leveranties en gaarne handelingen in dezen zin tegemoet ziet. Het moet mij toch van het hart, dat deze zaak wel opgeblazen is. Het kan den Heer Winkel bekend zijn, dat in Juni jl. in een openbare vergadering van de Kamer van Koophandel door een der leden werd voorgesteld, dat de Kamer van Koophnadel zich omtrent de levering van proviand door de firma Henderson aan de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij zou wenden tot den Gouverneur. Na ampele discussie, waarbij de zaak van alle kanten bekeken werd, kwam men in de Kamer van Koophandel algemeen tot de conclusie, dat er voor de Kamer geen enkele aanleiding bestond hierover bij den Gouverneur stappen te doen. Terwijl toch de Kamer van Koophandel het aangewezen lichaam is om voor de belangen van den handel te waken.

Ook in den kring der raadsleden is deze zaak destijds besproken. En toch beweerde de Heer Winkel in zijn rede van 12 Augustus, dat het scheen, dat de Petroleum Maatschappijen, ook in Curaçao, Nederlanders wilden uitsluiten van leveranties. De Heer Winkel kon beter weten. Het moet hem bekend zijn, dat jarenlang Curaçaosche firma's konden inschrijven voor de levering van proviand voor schepen, waarvoor de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij agente was, leveranties van pl. m. f 10.000. — per maand.

Slechts twee firma's achtten het de moeite waard hieraan mede te doen. Andere firma's waarvan een aan den Heer Winkel zeer goed bekend, schreven eenvoudig niet in. Ook thans nog kunnen de Curaçaosche firma's leveren aan de gecharterde schepen, waarvan de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij agente is en het is mij bekend, dat een firma voor pl. m. f 10.000. — per maand levert, waarvoor andere firma's niet de minste moeite doen. Vanwaar dan de verontwaardiging, dat de leveringen aan de schepen van de Curacaosche Scheepvaart Maatschappij zelf, waarbij slechts één Curacasche firma speciaal betrokken was, thans bij wijze van proef aan een Engelsche firma gegund worden, die voor het overgroote gedeelte Hollandsche artikelen levert, terwijl de Curacaosche Scheepvaart Maatschappij daardoor een aanzienlijk bedrag uitspaart?

De Heer Winkel toch zegt zelf, dat hij het volkomen met den Gouverneur eens is, wanneer deze schrijft, dat de Curacaosche Scheepvaart Maatschappij haar belangen niet uit het oog mag verliezen.

En wat te denken van de plotselinge liefde voor de Nederlandsche handel en nijverheid, zooals die in deze aangelegenheid vertoond werd? Koopen de Curacaosche firma's in het algemeen hun goederen in Holland, of is het misschien juist andersom en betrekt men zijn goederen niet in Holland, doch voor het overgroote gedeelte in de Vereenigde Staten? Het is mij daartegenover bekend, dat de firma Henderson voor verreweg het grootste gedeelte haar waren importeert uit Holland,

De Heer Winkel heeft herhaald, wat hij vroeger reeds beweerd heeft, dat Curacao en de naburige landen vriendelijkheid op hoogen prijs stellen en dat men hier liever een vriendelijk neen hoort dan een ruw ja. Dit inverband met de houding van Gouvernements-ambtenaren tegenover het publiek. Ik kan dit moeilijk aannemen. Zaken zijn zaken, overal in de wereld, en wanneer men tot ambtenaren een verzoek richt, vindt men het van zelfsprekend aangenamer wanneer men vriendelijk behandeld wordt en zijn verzoek ingewilligd ziet dan dat men een onheusche weigering krijgt. Maar men moet het niet omkeeren en zeggen, dat men een vriendelijk neen prefereert boven een ruw ja. De Heer Winkel bedoelt natuurlijk, dat ambtenaren maar steeds klaar moeten staan met een vriendelijk ja, en dat men anders niet voldaan is. Doch dan eischt men het onmogelijke van onze ambtenaren.

Mijnheer de Voorzitter. Een enkel woord over de politie. In de Memorie van Toelichtingen op de suppletoire begrooting 1930 schrijft de Gouverneur, dat een crediet is gevraagd om uit het Nederlandsche burger-politiecorps voor hun taak berekende personen te laten uitkomen om hier den Vreemdelingendienst en den Recherchedienst te organiseeren en om Aruba een klein doch degelijk opgeleid politie-corps te kunnen geven. Dit was 2 Mei 1930. In het Voorloopig Verslag gaat de Koloniale Raad met dit voorstel accoord en spreekt de hoop uit, dat het Bestuur met een en ander grooten spoed zal betrachten en desnoods telegrafisch het noodige personeel zal willen aanvragen. Aangedrongen werd op het zoo spoedig mogelijk brengen der politie in het algemeen op volle sterkte. De Gouverneur antwoordt in zijn Memorie van Antwoord: dat voor Curaçao en Aruba te zamen een 40-burger-politiedienaren is aangevraagd, benevens persooneel voor de leiding; dat het Bestuur er voortdurend naar streeft de politie zoo spoedig mogelijk op volle sterkte te brengen. Thans schrijft de Gouverneur aan den Kolonialen Raad, dat de tegenwoordige Vreemdelingenpolitie op te geringe sterkte is; dat het bestuur reeds maanden geleden uitzending heeft gevraagd van deskundig Nederlandsch personeel, ten einde o. a. den Vreemdelingendienst op sterkte en ge-

heel op de hoogte van den tijd te brengen. Tot mijn diepe teleurstelling lezen wij dan verder dat „de aanwerving met moeilijkheden gepaard gaat."

Mijnheer de Voorzitter. 8 Juni 1929 is bijna 16 maanden geleden en nog steeds is onze Vreemdelingen- en Recherchedienst volgens de eigen woorden van den Gouverneur niet op sterkte. „De aanwerving gaat met moeilijkheden gepaard." L'histoire se répète. Ik herinner mij, dat in Augustus 1928 in dezen raad werd aangedrongen op het stationneeren van een oorlogsschip in de West-Indische wateren. Ook die uitzending „ging met moeite gepaard." In Mei 1929 werd van deze plaats nogmaals aangedrongen op een marine-vaartuig. Vergeefs. Het leverde te veel moeilijkheden op voor de Heeren in Holland. Toen kwam de fatale dag van 8 Juni 1929, waaraan wij allen met beschaming terugdenken, maar in de allereerste plaats met beschaming over het Bestuur in Holland, dat ten aanzien van Curaçao zijn plichten verzaakt heeft, door het niet de bescherming te geven, waarop Curaçao recht heeft en waarom het, wetende, wat hier noodig is, bij herhaling gevraagd had. Wij weten, dat het toen geen moeilijkheden meer opleverde om zelfs drie oorlogschepen tegelijk te zenden. Men heeft destijds geconstateerd, dat de organisatie van den Vreemdelingen- en Recherchedienst gefaald had; die organisatie was niet af en niet op sterkte.

Ik constateer thans, 16 maanden later, dat uit de officieele stukken blijkt, dat de politie-organisatie nog niet af is, dat de vreemdelingenpolitie van te geringe sterkte is, dat het noodige personeel reeds maanden geleden is aangevraagd en dezen Gouverneur dus zeker geen blaam treft, maar dat de aanwerving met moeilijkheden gepaard gaat. Het is ergerlijk. Holland ziet dus geen kans in 16 maanden het betrekkelijk geringe aantal ervaren politiemannen te leveren, dat Curaçao noodig heeft. Ik hoop, dat dat men daarover niet te onzaliger ure berouw zal hebben.

De Heer Winkel heeft weer gezegd, dat hij tegen militaire politie en voor burgerpolitie is. Ik wil daarover thans niet strijden. Het laat mij in principe koud of de politie uit militairen of burgers bestaat. Wat ik wil, is goede politie. Is de militaire politie goed, bouw de organisatie dan af; is ze niet goed, schaf ze dan af. Wij kunnen niet eeuwig blijven tobben met politie, die niet op sterkte is en dus niet voor hare taak berekend. Wij hebben recht op behoorlijke politie, die ons beschermt tegen de slechte elementen in de samenleving.